

ოვერი

გაზეთის დასაყვადად კერძო განცხადებათა დასაყვადად უნდა მიჰმართონ: თეიონ რედაქციას, ანუ იმ, ვეჭლის ქუჩაზე, ვარანციკის ქუჩის პირდაპირ, ანუ გრუნსისკელს სანჯღის ქუჩა-თიხვის განყოფილება საზოგადოების განყოფილების, საზოგადოებრივი განყოფილების, სასახლის ქუჩაზე.
ფასი განცხადებისა ჩვეულებრივ სტრუქტურა რვა კაპიკი.

გ ა ზ ე თ ი ლ ი რ ს			
თვე	მან.	კ.	მან. კ.
12	10	6	6
11	9 50	5	5 50
10	8 75	4	4 75
9	8	3	3 50
8	7 25	2	2 75
7	6 50	1	1 50

ცალკე ნომერი — ერთი შაჟრა

1877—1892 ს ა ზ ო ლ ი ტ ი კ ა და ს ა ლ ი ტ ე რ ა ტ ყ რ ა ვ ა ზ ე თ ი 1877—1892

გაზეთი „ივერია“ თებერვლის პირველიდან წლის დამლევაძემ ღირს 9 მან. 50 კაპ.

ნატალია მუხამის ასული და დიმიტრი გიორგის ძე ძმები
მძინდნი, აუწყებენ რა გულთაღის მუხარებთი ნათესავეთა და ნაცნობთა გარდაცვალებასა პირველი მუღლისასა, ხოლო მეორე მისა თვისისა. მასწავლებლის **ალექსანდრე გიორგის ძის ძმები** მისას, სთხოვენ მობრძანდნენ 18 თებერვალს, საღამო ეშუაღ, დიდუბის ეკლესიაში პანაშვიდზედ. მიცალღებულს გამოასვენებენ იმავე ეკლესიაში კუკის სასაფლაოზედ 19 თებერვალს.

ახალი ამბავი

* მისი იმპერატორებით უმაღლესობა დიდი მთავარი ალექსანდრე მიხეილის ძე ამ თვისის 16, ღამის თორმეტს საათზე ბორჯომიდან ტფილისში ჩამობრძანდა და მეორე დღეს დილით ისევ ბორჯომში დაბრუნდა.

* მისი უმაღლესობა პრინცი მიურატა ამ თვისის 14 ტფილისში ჩამობრძანდა ზუგდიდიდან.

* გორის მხარის ავაზას ალ. ხასიშვილს, რომელსაც მთავარ-მმართველმა აპატევა ჩამორჩობა და რუმელი კატარგაში უნდა იქნას გაგზავნილი, მარტის 2 ჩამოიყვანენ ტფილისში.

* გუმწინ-წინ, კვირა დილით, უკანასკნელი წარმოადგენა ჰქონდა ამ სახამართო სეზონში ჩვენს ქართულს დამატებულს დასს. წარმოადგინეს ლილიგორის ავაზაძე, რომელშიაც უმთავრესს როლს ბანი ვ. ალექსანდრეშვილი თამაშობდა. პიესამ კარგად ჩაიარა. საზოგადოება ძლიერ ნა-

კლებდა დაესწრო, რადგან ძალიან ცუდი ამინდი დაუღა წარმოადგენს. ბანს კანდელასა და შათირიშვილს საჩუქრები მიართვეს. დასასრულს, საზოგადოებამ რამდენჯერმე გამოიწვია მთელი დასი თვისის პარტიკისკმის ნიშნად.

* ამ ყველიერებში გვიგანზიზღებული წარმოადგენენ ჰქონდათ ცირკსა, მალოროსიელთა დასს და რუსულს დრამატულს დასს. ყოველ დღე ორ-ორს წარმოადგენს მმართველნი. საზოგადოება უფრო ცირკს ეტანებოდა, ასე რომ ხშირად, განსაკუთრებით ამ ორიდღე დღეში, ბილეთი ერთი-ორად და ერთი სამად უფრო ძვირად იყიდებოდა, ვიდრე ჰქვიაობდა. მალოროსი და რუსულს წარმოადგენებულ უფრო მცირედ დადიდა ხალხი. კვირა საღამოს რუსულის დრამატულის დასის არტიტებს, რომელთაც ვადა გათავადი სამსახურისა, საარტიტო საზოგადოება ვახშით გაუ-მასპინძლდა. ბანს ფითივეს ვადა გაუთავდა თეატრის ანტრეპრენორის მისა და ჯერ-ჯერობით არაფერ იცის, როგორ მოეწყობა საზაფხულო თეატრის ზედ-იბნობი. როგორც ჩვენს გაზეთშიაღ მოვიხსენიეთ, უკვე პრო-

ექტიკა წარდგენილი, რომ მომავალ სეზონისათვის საოპერო დასი მოეწყვიტოს და კერძო ანტრეპრენორებს ნულარ ვანდობთ თეატრის საქმე-საო.

* შაბათს, 22 თებერვალს ტფილისის კრუკოში ვ. ი. ვოლკოვირსკი წაიკითხეს ლექცია: „შეიღლება თუ არა იბოგინოს მცენარეობამ და ცხოველებმა ცის მნათობებზედ“. ლექციის ერთი სახეგარი შემოსავალი დანიშნულია დამწეულთა სასარგებლოდ, მეორე ნახევარი — ნათი-ლებად დღეს უბედურების გამო დაზარალებულთათვის. ლექცია დაიწყო საღამოს 8 საათზედ. ადგილების ფასი 30 კ.—2 მანათამდე. ბილეთები ისყიდება კრუკოის შევიცართან.

* როგორც ჩვენმა მკითხველებმა უწყობს, კვირას, 9 თებერვალს, ტფილისის 1 და 2 გილდის ვაჭრების საზოგადო კრებამ გადასწყვიტა, გამართოს ტფილისში საკომერციო სასწავლებელი. ამ სასწავლებელს დაარსება დიდი ხანია საჭირო იყო ტფილელ ვაჭრებისთვის. ამიტომ ამ ორის წლის წინად ვაჭრების კრებამ ეს საქმე საგანგებო კომისიის მიანდო, რომელმაც დასარსებულ სკოლის პროგრამა შემოემუშავა და ეს პროგრამა ხარჯთ-ღირცი-ვასთან ერთად კვირას, 9 თებერვალს, წარუდგინა ვაჭართა საზოგადო კრებას. მომავალ სკოლის ორი განყოფილება ექნება. ერთი 6 კლასისაგან შედგება, სადაც იმავე საგნებს ასწავლება, რასაც რეალურ სასწავლებელში ასწავლიან. მეორე განყოფილებაში-კი სამი კლასი იქნება. ორს კლასში შემოღებული იქნება საგანგებო, საკომერციო საგნების სწავლება და მესამე კლასის დანიშნულება ის იქნება, რომ მოსწე-ლებებმა განიმეორონ და გაიბეჯიონ

თავის წყალ-ქალა ძლიერა; მიწაც ტბილია მშობლური, გულს რომ ვერება ფეხებისა. —ვის მოვილოკოთ სახელი, ვინა ხართ სახლიანი? —პირველ—ობოლი კვირია, სახე აქ ნათელიანი; მეორე—ლევა ბაჩლილი, ძალი ხელ-ფარტეინანი; მესამე—ბერი ლუხუმი, კურთხეულ გამდელიანი; მეოთხე—ხომარეული, არწივი მარ-კვერანი; მესამე—გვი სუმელი, მოგვყავის ნაკრევიანი. —თუში ვინ ვარდა, მითხარით, კაცად ვინ უფრო არია? —ზეზუა, იშრა, ზეზუა მთელის თუშების დარია. არა ყოფილა ვაზლილი, მომცრო სდგომიყო ტანი. ისა ყოფილა ვაფ-კაცი, ღირსი წელთ ერტყას ხმალი. ლომია, უფალსა ვფიცავთ, სწრაფი, ვით ელვა-ქარია,

ყველა ას საგანი, რასაც და სკოლაში ისწავლიან. მასწავლებელთათვის შემდეგი ჯამაგირებია დანიშნული: ბუხალტერიის მასწავლებელს — 3150 მანათი წელიწადში, ორს მასწავლებელს 1700 მანათი თითოს, მეოთხეს—1500 მან., სასწავლებლის დირექტორს—4200 მანათი ჯამაგირი წელიწადში და სახლი, იმ პირობით, რომ მასწავლებლობაც იყოს-როს და ინსპექტორს, რომელმაც აგრეთვე უნდა იყოსროს მასწავლებლობა, —2900 მანათი წელიწადში და სახლი. სასწავლებელში პირველად ერთი კლასი იქნება და შემდეგ ყოველ წლივ თითო კლასი მიემატება.

* მღვდელს ტერ-კოსტა არარატიანს, რომელიც ხილის ჩატების შემდეგ დროებით გადაეყვებულ იქნა მღვდლობიდან, ემშიაძინის სინოდის ბრძანებით, ნება დაერთო წირვა-ლოცვისა და სხვა მღვდელ-მოქმედების აღსრულებისა.

* გუმწინ ბ-ნმა ტფილისის პოლიციისტებმა მარტო ავლაბარში მისცა ნება ყვენობის გამართვისა.

* ხუთშაბათს, 20 თებერვალს, დანიშნული საქმე ალექსანდრე აღნაშვილისა, რომელსაც თ. კონსტანტინე ბებუთოვის მოკვლა პარალელ-ბა და ოლქის სასამართლომ ამას წინად სამის წლით ციხეში დააპტირებ-ბა მიუსაჯა. ამ საქმეს ეხლა სულ-ახლად გააჩივებს სამოსამართლო პალა-ტა, რადგან ბრალმდებელი ოლქის სასამართლოს გარდაწყვეტილებას არ დასთანხმდა და ახელთა გადაიტანა.

* 12 თებერვალს ტფილისში ჩამოვიდა გენერალ ანტონოვის რუმუ-ნებული ტიტ. სოვ. კარცევი, რათა დამწეულ გუბერნილიდან კავკასიაში გადმოსული გლეხები შეგროვოს და

სოხუმსა და ნოვოროსიისს შუა გზის გასაკეთებლად გაეზავნოს.

* შაბათს, 15 თებერვალს, ქ. გორში ქართულმა ხორაბო, რატლის ლობტარობით, გამართა კონცერტი. იმღერეს ქართული და ევროპული ხმები. კონცერტს ლეგირტინერტი მოაკუცა, ცრემლივით მინაწილოვან მიიღეს ბ-ნმა სემონიძემ და ადამიძემ. საზოგადოება დიდად ენაყოფილი დარჩა.

* პარაკეცს, ღამის ორს საათზედ, ნატანების სადგურზედ ვარჯი-შობდა საქონლის მატარებელი № 21. ამავე ღირს სუფსადან საქონლის მატარებელი № 38 მიიღოვან. მატარებელმა № 21 ვერ მოასწრო მეორე ლინადგულ გადასვლა მატარებელი № 38 დაეჯახა. დაიშხვრა ხუთი ცლიერი ცისტერნი და ერთი ვაგონი. უბედურება არა მომხდარა-რა. ხალხის მატარებელმა 15 თებერვალს ორის საათით დაიგვიანა.

* გორია: 13 თებერვალს გორში ჩამოარჩეს ავაზაკი ტატე ჯიოშვილი და სანდრო ხუბულური. დილი-დანვე ციხის მახლობლად მოედანი, სადაც სარჩობელი იყო გამართული, გორის ციხე და გარშემო სახლების ბანები ხალხით იყო გაქედილი. სარჩობელი ტფილისიდან მოყვანი-ლმა პატიმრებმა დააკეთეს. ტფილი-სილიდანვე მოყვანილი იყო ჯალა-თიკ. მოედანს ჯარი ერტყა და ხალხს იმპერატორი. სრულს 12 საათზედ სა-ზოგადოებრივი მივიდა ტფილისის ოლქის სასამართლოს პროკურორის თანაშემ-წე ჩერნიკი მღვინისა ტ პოლიციითურთ და სამივე ავაზაკი წამოიყვანა ციხე-დან. წინ ჯალათი მოვიდოვანდა, შემდეგ ტფილისიდან გამოგზავნილი პოლიციის მთხელნი, ბანი ლოლა-ძე, ნაკალივი და პოლიციის ჯა-

ველეტონი

ბახტრიონი
(დასასრული, იხ. „ივერია“ № 35)
XVI
— საით მოსდობარო, ფშავლებო, ცხენ-ხეთქო, რიალითაო; ღრეობით, მხიარულადა ჩაქნების კრიალითაო; ლაშარის ჯვარის დროშისა საამო წყრიალითაო?!
— საით და კახთს ვიყვინთ, ბახტრიონს ჩაყიყვინთ; ჩვენა, თუშნი და ხეცურნი პანკისში შვიყარნით.
ვაკადეთ ჩვენი საცდელი, ეხლა-კი გავიყარნით.
— არა გქონდათ, კაცნო, საცდელი, რა გქონდათ საომარაო?
— არ თუ გავიგავ, კახეთი თათრების ნაოხარია! თათრები ეხოცეთ, მოგვიდის ცხენები ნაოფლარია;

გაფიქრეთ გული, სისხლიანი ყუინი ნათოფარია; სალაშარეველო მოგვაქვის ზინათი ნაშოგარია და გამოვლებეთ საფშოად ტბათანა ნათოფარია; საესეა თათრების ძელითა ფშავლების ნაოფარია. მევემ ვეგობა საჩუქარად სახნაიდ-ლ საძოგარია. სახელს უმატეთ სახელი— ძვირფასი საშოგარია. —საკაცით ვინდა მოგვაქვის ნაბღებში შახველებო? —კვირიაი და ლელია; ჩვენთვის სისხლ-დანახველებო. ღმერთმა აცხონოს ესენი, ამით გავგიღეს კარები! რა შვიკურნით შვიგითა, ჩვენს წინ ეყარნენ მკვლარები. მოგვაქეს, დაგმარბოთ იქვეც, სად მამა-პაპა მმარბია, სადაც აბარავ მიწასაქ იმათ გული და სახია, მძიმეა თვისი ქვეყანა,

შვეწნოდა ბაითალმანსა დაზარნიშული ფარია. მაგრამ დაგვიქვს რჯულ-ძალთა, გაწირეს ცოცხალ-მკვდარია. თუ გაჰმდის—ფურმა ვაზარდოს ით მითთანა კარია! ვერ ვნახეთ, რა დაევენსოს, ან შეეკლილიყოს სახითა. თუშთ შვიკრეც ძალიან, ცრემლით ატრენებ ცხარითა. თავით დაურტყეს დროში მისივე შუბის ტარითა. —ახლა ისა სოქვით, მოყენო, ვინ დარჩა სირცხვილიანი? —წიწილამ ლაფით გავგთხიფა, გავექცეა სირბილიანი! ნეტარ სად დამიძლება სიკოცხლით სიყვლილიანი. ფშავნი როგორა მოაღის დიაკი ჩიქილიანი! არ ვარვა მავითი ვავარი, უჯიშო სიცილიანი. სახლში როგორა გამოვა, ხატში როგორა მოდგება? უხლოს, უკეთურს, ბერაგსა

სად დაეკარვა გონება?! რად არ იჩრია სიცილილი და თათრებისა მონება? ვინდა გაიღვეს ახლოსა, ჩააქვებენ დიდნი. მიწამ შაკვამოს ცოცხალი ე მავისთანა მედარი! ომშით გამოქეკულსა მზი დაეცეს, მდგარი! არ ვარვა, იმტომ თქიულა, კაცი ქალეში მკვებარია. —ბერი სადლა ლუხუმი, დამირიგებელი ფშავისა? —ახლა გავიტყუეთ ჩვენსა, აუგი გითხრათ თავისა; იმისა ვერა გავიეთ, გულში ესა გვაქვ ვეულებად; მტერი ორა მთა-ტყეს მოყუა, ჩვენ თან მისედველით ჯარადა. მისი ველარა გავიეთ, იმებთ თუშთ ვაჭუა ვეულებად; ზეზუის დაქვა ვეყინა, მძობილს თან ჰყავდეს ძიულად. ვერა ვითარ-რა. ესა გვეყინა, გვეცხვიანა, ჰრად გვაქეყინა.

რის კაცნი მათ მიჰყვებოდნენ ტრეკ ჯიოშვილი, სანდრო ხუბულური და ალექსი ხასიშვილი, ხელ-ფეხ შეზარალებული, შემდეგ მღვდელი ჯვარით ხელში. აგერ ავაზაკები სარჩობელს მიუახლოვდნენ. ჯიოშვილი ითხოვა, ნება მომეცით, ჩემს ძმას გამოვეთხოვო. მოგვარეს ძმა, ახალგაზდა კაცი, რომელიც ტრეკ ჯიოშვილს გადაეხვია და ტირილი დაიწყო. ტრეკ ჯიოშვილს ეს ეწყინა და ხელი ჰკრა. შემდეგ მდივანმა განაწილა წაიკითხა. პრეტორიარის თანაშემწემ ბნმა ჩერნიკმა კაცისის მთავარ-მართველის გარდაწყვეტილება წაიკითხა, რომლის ძალითაც ალექსი ხასიშვილს სიკვდილი დასჯა სადავლო კატრინელ შვეიცკოლა. ხასიშვილი ამხანაგებს მოაშორეს და ისევ ციხეში დაბრუნეს. სანდრო ხუბულურმა და ტრეკ ჯიოშვილმა პაპიროსის მოწვევის ნება მოითხოვეს, ორივეს თითო პაპიროსი მიწაწოდეს. შემდეგ წაილი მოითხოვეს, ეს თხოვნაც აუსრულეს. ორივენი წყნარად იქცოდნენ და არა მღვდლარებად კიდევ, სანდრო ხუბულური-ი გაწვეულნი იყვნენ. აგერ მჭედელი მოვიდა ბორკილები მუხსნა. მომღვარე მოხუცდნენ და უკანასკნელად ჯვარს ამოთხიან. ჯიოშვილი პურანგები გადაეკრა, აივანა სარჩობელზე და ჯერ ერთი, მერე მეორე ჩამოარჩია. ნახევარ საათის შემდეგ დამჩრავლათა გეგმები სარჩობელდგან ჩამოიღეს, ეტლები დაუდეს, წაიღეს ციხეში და მაშინვე მიწის მიმარეს ციხის გოლავანში.

* * * ქუთაისი: გუშინ საღამოს, 13 ამ თვისის, აქ შემდეგი უბედურება დატრიალდა. თავის საღამომში თავი ჩამოიარჩია საგუბერნიო საგლეხო საქმეთა საკრებულოს წევრმა მიხეილ მარტინის ძემ სერგეი ტოტოვიძემ. სამარალის იმ დღეს მთავრობისათვის თხოვნა მიუღეს—სამსახურადამ დამითხოვეთო და საღამოს ასე უბედურად დალია სული. განსვენებული საკმალად მოხუცებული იყო. მიზეზი თავის მოკვლის ნამდვილი არაინი იქცის, ხოლო ამბობენ, ვითომ ამ უკანასკნელს ხანებში განსვენებულს სულით ავადმყოფობა ეტყობოდაო.

* * * იქადაგი: 8 თებერვალს ქუთაისის მმართველმა მასმართველმა გარჩია საქმე ორის გროშის გულს-

თვის აყ-ლ-მყალით მიეღეს ქუთაისის გუბერნიის ცნობილის დ. ჩხიკვიშვილისა, რომელსაც პარალელბოდა, რომ შარშან, 24 დეკემბერს, მოავედრებოდა ოთახებში გაბანაბრულ შეურაცხველ აზნაურის სამსონ ლორთქიფანიძის მუცელზე, 60 წლის მოხუცი ირინე ლორთქიფანიძისა. მმართველმა მოსამართლემ დ. ჩხიკვიშვილს 1/2 წლით ციხეში დაპატიმრება მიუსაჯა.

* * * იქადაგი: ივერის* მკითხველმა უკვე უწყინა, რომ აქაურმა ქალებმა განჩინებეს საცივარო სკოლის გამართვა. ეს კეთილი აზრი საქმედ იქცა და 23 ამ თვისის სკოლა მოქმედების დაიწყო. სკოლა მოთავსებული იქნება ქალაქის პირველ-დასაწყის სკოლის სადგომში. შეუძლიანთ ჩაეწვიონ სრული წლივანები და უმწველები არა ნაკლებ თორმეტის წლისა. უნდა ასწავლონ სამართალი წერილი, რუსული და ქართული წერა-კითხვა და ანგარიში. მასწავლებელი არიან ქართველი ახალგაზდა განათლებული ქალები, რომელთაც უსაქმოდ ყოფნას არჩილ უსწავლელთ ხელი მიაწვდინონ. აი ამ ქალების სახელი და გვარი: ვერა ჩხიკვიშვილის ასული ჯვარამიძე, მარიამ კონსტანტინეს ასული იოსელიანი და მარიამ ივანეს ასული ვარდასანიძე. ჯერ-ჯერობით ამ პატრიცეულ ქალთა გზა დაელოტათ, დაწერილები ცნობებს მაშინ გაცნობებთ, როცა სკოლა მოქმედებს დაიწყებს.

* * * ღ. ონი (რაცა): 9 თებერვალს გამართეს აქ ქართული სკენის მოქმედება, ბნ თ. დ. და გ. გოტირიძეების თაოსნობით, ქართული წარმოდგენა, რომლის შემოსავალი რუსეთში დამშუღლათვის იყო დანიშნული. წარმოდგინეს 1-ლი და მე-4-ე მოქმედება „თამარ-ბატონი შვილისა“. ბოლოს იყო სიმღერები. წარმოდგენას ხალხი ბლომად დაესწრო. დაბოზი ბრძოლი დიდი ყოფილიყო, უფრო მეტი ხალხი დაესწრობოდა.

* * * თელავი: კვირას, 9 თებერვალს, კნენა ვეზირიშვილის თაოსნობით, გამართულ იქნა აქ კონცერტი რუსეთში დამშუღლათა სასარგებლოდ. ხალხი კარგა ბლომად დაესწრო კონცერტს, რომელმაც საკმაოდ მხიარუ-

ლოდ ჩაიარა. როგორც ამბობენ, პარასკევს, 14 თებერვალს უნდა გამართულიყო ბლი სოფელს ბაქურციხეში ზემოხსენებული სახელის საქმისთვისაც.

* * * თაისია: ჩვენსკენ უვილილი მოვლელი, შიგა და შიგ ხალხსაც ზარალს აძლევს. ზამთარი სუბუქია, თოვლი ცოტაა და ეს გარემოება-ი კარგი მოსავლის იმედს გვაძლავს პურისას. დღეს აქ ერთი ინვესტილი მოგზაური იმყოფება; პოლიციამ ბილეთი სთხოვა. ბილეთი იმის ქალაქში დაბრუნდა ამის გამო აქ ახანდებენ. ინვლისელს აქაურების არა ესმის-რა, აქაურებს—ინვლისელისა და არიან ერთს თავის მტერევაში.

* * * 16 ამ თვისის, ოღვან ქუჩაზე, იზონეს ორის დღის დაბეჭდული მღვდელი ბაგეში და სახეში ინსტიტუტში გაგზავნეს.

მთავრობის განკარგულებანი

საისტრატო სემინარიის* კურსდამთავრებულთა სიაჯამის მასწავლებელად ადვ. ქსი მიქელემ დასტავებულ ამისასად-ქანას სამოქალაქო სკოლის მასწავლებლის თანამშრომელად 1891 წ. 1 ქვიანის დღედგან. გავაყენებ ამის გარდა სანდრო სამხარეთელის კაცქანასა მოხუცე სამონ სოფლისმანს ძე კანდელაკი თავისივე თხოვნისაგან ტელავისას ოქლასს სასამართლოს განქვეყნაის მოსულად.

ქართული თეატრი ქუთაისში
(12 თებერვალს)

12 ამ თვისის, როგორც იყო, ჩვენს საზოგადოებად ელისა „სამშობლოს“ ხილვას, იმ დრამისას, რომელიც დღემდე ქართულის სკენის შეგნებას შეადგენს. შევიდოდ წელიწადი, რც ეს პიესა, სხვა-დასხვა მიზეზის გამო, ქართული სკენაზე არ წარმოუდგენიათ და ამით ჩვენის თეატრის წარმატება დიდი დამარცხდებოდა. ამიტომაც ადვილად მოსხვედრია, რომ ჩვენს საზოგადოებად გულის ძვერით ელაღდებოდა „სამშობლოს“ წარმოდგენას. მართლაც, იმის-და მიუხედავად, რომ ბილეთების ფასი ჩვეულებრივზე ბევრად მე-

დამცრო ჩვენის სახელი მიეღეს ლაშქარის გული ატყენია. არცინი სამარეს გაუთხოვოს, არც ვინ შაურავს კუბოსა. მარტომ იტორის დედა, ცრემლი წინ დაგვუბოას!

XIX

იტყვიან, მაღლის მთის ძირსა, ულარის, უდაბურს ტყეშია, ლუხუმი იწვა დაქორი, ნატყვიანი სპირს მვერდშია. იქვე მაღალი კლდე იყო, გამოქვაბული შავადა, ხავსით მორთული, პირ-ქუში, მისისანე სანახავადა. იქა ბუღობდა ვეება მონადირე, მართული ჯაგრიითა, ბევრისა ცოდვის მოქმედი პირზე ღორბუნების დაყრიითა. ბევრი ჩაერთა ტილას მონადირე და მხეცები. იწვა, უღდიდა დავლას თვალბოთა დანაცყებდა. გადამთხვალიყვნენ იქილამ ნადირნი გულის თრთილითა.

ტი ღირდა, ჩვენს ახალი კოპწია თეატრი სულ ერთიანად გაიქცა მაყულებლებით. გარდა აქაურის არტისტებისა, წარმოდგენაში მონაწილეობას იღებდნენ ტულისიდან მოწვეულნი არტისტები, ქნი არლანი და ბნნი კ. ყიფიანი, ვ. აბაშიძე და ა. ნენკირიძე.

პიესის შინაარსი, მისი ღირსება-ნაყოფიერება იმდენად ცნობილია, რომ ამაზე ლაპარაკს ჩამოვდებამეტი იქნება. ხოლო შეგინწობათ, რომ მრავალის ნაკლებიერების მიუხედავად, რომელიც ამ პიესას აწმეცია, როგორც დრამატული ნაწარმოებია, იგი მაინც ბევრს რასმე საგულისხმოს ეუბნება მაყურებლის გრძნობა-გონების და შიგ ზოგი ისეთი ადგილია, რომელიც მართლაც რომ ჩინებულს ნაწარმოებს შეგნებს და რომელიც ასეთის ძალით იზიდავს მაყურებლებს.

ხმშიაშვილის როლი ასარულა ბნმა კ. მესხმა, ქეთევანის ქნმა ე. მესხისამ, ლეონიძის ბნმა კ. ყიფიანმა და შპისა ბნმა ე. აბაშიძემ.

მკითხველის ყურადღების მივაქცევთ პირველს სამს როლს, რადგანაც ეს სამი როლია მთელის დრამის თვალს და მარგალიტი. ხოლო სანამ ამას შევედგებოდეთ, უნდა მოვიხსენიოთ ზოგიერთი გარემოება, რომელიც პიესის წარმოდგენას ხელს უშლიდა. ერთი ისა, რომ სპარსეთის შაჰს ძალიან ნაკლებად ჰყავდა ჯარი და რაცა ჰყავდა, ისიც ვერ იყო პიესის შესაფერად მორთული და მოკაშული. გარდა ამისა, სკენისა და კულისების სიფარცე ხელს უშლიდა საქმის და ამიტომ სულ ბოლომდლოდ სკენამ, სახელმოდო გლოვის ხარმა, რომელიც სკენის გარედ გაისმის, როცა მამულის საუკეთესო შვილები აღ-ცეცხლში სულს ჰღვედნენ და რომელიც ხმშიაშვილი იძიხის ძმეცა, მომიტყევე, მე ვასწავლით, როგორ უნდა მამულისთვის სიკვდილით, უფერადი გამოვიდა, მაყურებელზე ისე გვიმოქმედა, როგორც იმომქმედებდა სხვაგან, უფრო მოზრდილს სკენაზე. ყოველივე ესე მით უფრო საშუალოა, რომ არტისტებმა თავთავიანთი როლები თითქმის უნაკლებად შეასრულეს.

როგორც ზემოდა ესთქეთ, სამს როლს უნდა ვათხოვოთ ყურადღება. ბნნი კ. ყიფიანი და ე. მესხი ჩვენს

საზოგადოებას წინადაც უნახავს პირველი ლეონიძის როლში და მეორე ხმშიაშვილისა და ამიტომ საბუთი იქნა, რომ ეს ორი ძველი, გამოცდილი არტისტი, რომელთაც ქართველ საზოგადოებასთვის თავიანთი ხელოვნების თანაშობით მრავალი სიტყვებით ასვე წუთი მიუნიჭებიათ, ამ დღესაც ჩვეულებრივს ხელოვნებას და ნიქს გამოიჩინდნენ. მართლაც ეს იმედი ტყუილი არ გამოდგა; მიუხედავად იმ სხვა-დასხვა გვარის დაბრკოლებისა, რომელიც ზემოდა ჩამოვყავით და რომელიც დრამატული ნაწარმოებია, იგი მაინც ბევრს რასმე საგულისხმოს ეუბნება მაყურებლის გრძნობა-გონების და შიგ ზოგი ისეთი ადგილია, რომელიც მართლაც რომ ჩინებულს ნაწარმოებს შეგნებს და რომელიც ასეთის ძალით იზიდავს მაყურებლებს.

ხმშიაშვილის როლი ასარულა ბნმა კ. მესხმა, ქეთევანის ქნმა ე. მესხისამ, ლეონიძის ბნმა კ. ყიფიანმა და შპისა ბნმა ე. აბაშიძემ.

გადაუბრუნდა გუნება: რა სობრალულით იმსკვლის მისი გველური ბუნება! ზედ გადააწვა, მკერდზედა წაწულსა ულოკდა ერთა. თან მკერდს უსცვლებს მხედარსა ცრემლების ჩამოდენითა. აიწულებს ტყესა და ველსა ოხერიითა რამოდენითა! მთელს ერთს თოვს ასე უვლიდა ადამის ტომის მტერია, ბოროტების გუაგუშავ, კეთილი დაუტყვიანა. სამსკვლავ თვითონ უზიდავს, ასმევს წყალს ლილის მთისას; ღამ-ღამ ზღაპარს-ი უამბებს ორის ობოლის ძისსა. ამბობენ, შაძლებინა სწულსო ვეხვ დაღვამა. ელარსებოა ლუხუშსა ლაშარის გარზე შადგამა.

დაკარგვა ჩვენის პატრონის საგონად გარდაცემულია.
XVII
ღამესა სძინავს მთა-ბარზე, ბუნება დასვენებულია, მანათობელი ქვეყნისა მთავარეც ხომ ჩასვენებულია, მოისმის იგრის ჩხილი, სიზმარის უამბობს პილასა, ერთად ჰკეტს საუბარშია ცისა და ქვეყნის ძალასა. ცა თათისთვინ მუცდროდ სდგას, გვერდ-სუფთა, ვარსკვლავიანი. მუხაზე ჩაშოკილული კაცი სჩანს სამკლავიანი, თავი დაურჩევად შევირასა, თუ იყო გულგარბიანი? იორი ყურსაც არ უდგებს, ნლაოდ აქანებს ტალღებსა. არ ეღარდება, დაობლდნენ, მამა აღარ ჰყავ ბაღლებსა. თემისგან უარ-ყოფილსა გადაუდებდნენ ძაღლებსა.
XVIII
სხლოვანს ატრად ბებერი,

გაკვირით

წინამძღვრით-კარის სკოლის შესახებ

ლოც იფიწყებს ამ სოფლის ყველა ტანჯვას და უსიამოვნებას, წმინდას ეუნებება იმით, ვინც იმის ბედნიერებას დაარსებდა, პირ-კვე დამა-ხო და თავის დაპირებს გულს სამშობლოს სიყვარულით იმითავე და ისლადგმულენს. საამო სანახავე იყო ბ-ნი ე. ყიფიანი ლეონიძის როლში მით უფრო, რომ თავისი სიტყვა-პასუხით, მიხვარ-მოხვრით მაყურებელს გულში აუთოა დიდებუ-ლი გრძობა ამ წუთი-სოფლის ტანჯ-ვა-ობების დავიწყებისა და საერთო საქმისათვის თავ-განწირულებისა, თავ-დადებასა.

ესლა რამდენიმე სიტყვა ქ-ნს ე. მესხისაზე. ეს არტიტი ქალი კარგა ხანია, რაც ქუთაისის სტენაზე იღვწის და მართალი უნდა ესთქეთა, რომ სრულიად ღირსეულად დაიმსახურა საზოგადოების ყურადღება, განსაკუთრებით ღირსეულად რომლისა აღსარებულები. გულახდითი შეფიქრიან ქსთქეთა, რომ არამც თუ ქუთაისის სტენაზე, არამედ ტფილისისაზეც არც ერთი არტიტი-ქალი არ გვი-სანახავს, რომელიც ეგოდენის ნიჭითა და გულ-დადებით ასრულებდეს ღრ-მატიულს როლებს. ქეთეფიანის რო-ლიც გრძნობითა და გულ-დადებით ასრულდა, ხოლო უნდა შევნიშნათ, რომ მეტის-მეტა სიტყვად ეტყობოდა მიხვარ-მოხვარში. ისეთს რთულს როლში, როგორც ქეთეფიანის რო-ლია, საცა მოთამაშე ძლიერისა და ღრმა გრძნობით არის გატაცებული, ჩვენის აზრით, არტიტს მეტი სიღინ-ძვე შპირთებს სიტყვა-პასუხსა და მი-ხვარ-მოხვარში; ასეთი სიღინძვე უფ-რო ძლიერ მოქმედებს მაყურებ-ლებს.

ამით ვასრულებთ ამ წარმოდგენის ანგარიშს და საჭიროდ არ გსცნობთ მკითხველს ვუამბოთ სხვა როლების აღმასრულებელთა თამაშობის ღირ-სება-ნაკლებულებს.

(წარმოდგენა 13 თებერვალს)

13 თებერვალს ხელმოვრედ წარ-მოადგინეს „სამშობლო“. საღიქრე-ბელი იყო, რომ ამ მეორე წარმო-დგენაზე ხალხი ნაკლებად მოკრე-ვებოდა, მაგრამ პირველ წარმო-დგენას იმდენად ძლიერ უსიამოვნე-ბის საზოგადოება, მომ წინაც საკმა-ოდ ბევრი მაყურებელი დასწრე-ბო. შიგა-და-შიგ რუსებიც მოსწინდნენ, რომელნიც ცნობის მოყვარებას მოე-ყვანა. მოთამაშენი იფიქრე იყვნენ, რაც პირველ წარმოდგენაში. რო-გორც გუშინდელი, ისე ღღევნდე-ლი წარმოდგენაც მშენიერად ჩა-ტარეს, ხოლო, ჩვენდა სასიამოვნოდ, უნდა აღვნიშნოდ, რომ ბ-ნი ე. მეს-ხი უფროსტელს მოქმედებაში უფრო კარგი იყო, ვიდრე პირველ წარმო-დგენაზე; უფრო ძლიერი ბრძოლა გრძნობითა ეტყობოდა, ასე რომ სა-ზოგადოების ყურადღება სულ ერ-თიანად შეიკრია, შემოკრა. ბ-ნი ე. ყიფიანი ის უსიამოვნო სანახავე იყო, რაცა ხიმშიაშვილს ეთხოვებოდა სი-კვდილის წინად და როცა უჩანდერ-ძებდა ქვეყნის დამოუკულებს, ვაცემს საშავიერო გადაუხადო. საზოგადოე-ბა მეტად ნასიამოვნევი დაიშალა.

ნ. ხა - ლი

წარმოდგენის

(მესამე როგის ხმოსანთა არჩევნები 7 თე-ბერვალს)

როგორც წინა წერილშიც მოგა-ხსენებთ, ამომრჩევლები 6 ამ თვი-რის ნაკლებად გამოცხადნენ, ვიდრე ამ თვის 7-ს. ღღეს უფრო შემ-ცობდა ამომრჩეველთა რიცხვი და 350 ხმამ დადგა. საჭიოს პატარა დარბაზი ხალხს ვერ იტევს და ამი-ტომ ზოგნი ღღევნებში დგანან, ზოგ-ნი კიბეებზე და ზოგნიც კიდევ კარ-დელ-ტროტურსა და მეიდანზე. კი-დევ კარგი, რომ დარი საუცხოვოა. ბევრნი დასერიანდ კიდევ და, რო-ცა გაიგონებენ ხოლმე, ამოგონებ-ხელსა, დარბაზში მიიდან. გზა-გზა აქეთ-იქიდან ეხეწებიან, თეთრი კე-ნეკი ამა-და-ამას მიეცი, შავი ამა-და-ამასა.

ღღეს სულ 7 ყუთი დაღდეს. პი-რველი ყუთი კონ. ქორჭაშვილისა იყო, რომელმაც კენქის დასასრულა ალ-ბად იგაძო—გაშაყვერებული ვარა და გამოაცხადა, ჩემს კენქებს ნუ და-სივლითო. კენქის თვის დაწვევის ღღეს ქალაქის მოურავმა განაცხადა, აზონიანებო კ. ქორჭაშვილისა, იმის კენქს არ დაეთვლითო და მხოლოდ სხვა ყუთების კენქი დალოც. ჰქვდა:

თეთ.	—	შავ.
ზაქარია ოპანეშვიცა	— 197	— 153
იკიპ ბეგოცა	— 231	— 119
სტეფანე ფირალიცა	— 102	— 248
გიორგი აუშროცა	— 151	— 198
დავით ალიბეგოცა	— 148	— 201
სიმონ კაკაბაძე	— 177	— 172

ამ ღღეს ზოგმა თეთრად და ზოგ-მა კენქის პირთ განაცხადა, არა გვსურს, რომ კენქი გვიყარონო. კრე-ბა გადიდა მეორე ღღეს 10 საათი-სთვის.

8 თებერვალი

კრება 11 საათზე დაიწყო. გუშინ კენქის ყრახე უარის განმაცხადებულ თანამა: აარონ ფიჩხაძემ, აბრამ ფი-ჩხაძემ და რომანოზ მახარაძემ სიტყვს, ჩვენ კენქის ყრახე უარის გამოცხა-დებდა არა ვფრდობითა, სხვებს უბე-ჭავით ჩვენ მაგიერ ტყუილად და ამი-ტომ ღღეს კენქი უნდა გვიყაროთო. დაღდეს 10 ყუთი. რაღდა ეყოთი ორს ებრავლეს და უღღეს, შპათი იყო და ებრავლენი თავისუფალნი იყვნენ, ამი-ტომ კრებას 410 მოკენქედ დასწრო. ღღეს ძლიერი აღმოსავლეთის ქარი შჭრის და ვიი იმითი ბრლი, ვისაც გარედ მოუხდებოდა ღღმა. მაგრამ თავ-გამოდებულნი მოკენქენი არაფერს არ შეუშინდნენ და კენქის ყრას არ მოსცდნენ. კენქი ჰქვდა:

თეთრი შავი	— 213	— 197
აბრამ ფიჩხაძეს	— 132	— 278
რომანოზ მახარაძეს	— 229	— 180
სამსონ ბოკიანის	— 206	— 203
პეტრე რუბაძეს	— 207	— 202
უღქანაძე ბუტყაძეს	— 296	— 113
ღმიტრი ხახტაძეს	— 209	— 200
გვარამ ბარკალიას	— 114	— 296
პეტრე ჩიჭიძეს	— 205	— 203
ივანე ბარბიძეს	— 254	— 155

ესლაი უცვე 16 კაცია არჩეული, ე. ი. საჭიროებაც კიდევ მეტი, ხოლო 17 კაცს კიდევ უნდა უტა-რონ კენქი. თუ კრებამ იმითაც ღღევნდეს საეთი ბლომად არგუ-ბა თეთრი კენქი, მაშინ ზოგიერთ-ნი, ვისაც მხოლოდ 6—7 კენქი ჰქვდათ მეტი თეთრი შავზე, ხმოსნად ვერ ჩაირიცხებიან.

9 თებერვალი

ღღეს კრებაზედ უფრო ნაკლებად დასწრო ხალხი. ხმა სულ 387 შეი-კარა. დავით ჩინაძემ და პორფირი ჰატარებდენ განაცხადენ—არა გვსურს, რომ კენქი გვიყარონო. დაღდეს 10 ყუთი. კენქის ყრას რომ დაიწყო, ქა-ლაქის მოურავმა ა. ნ. ასათიანმა თავმჯდომარეობა დაუთმო გათვგობის წევრს ა. მ. გაბაევს. ყუთებთან, გარდა თავმჯდომარისა, ორი ასის-ტრეტყავა: კ. ჩიჩიავი და ი. მურა-დოვი. ქალაქის მოურავი შეღვე-გა-დიოდა დარბაზში. ერთხელ შეამწია, რომ ყუთებთან მისავალს გზაზე ვი-პოდა იღდა და გამეულენს გარკულე-ბოდა, ამას თეთრი კენქი ჩაუღმდ-ინას—შავიო. ქალაქის მოურავი მივი-და და მისხანდელ უბანძანა—შენს ან-გილზე დაგვექო. იმანაც დაუყოფნე-ბლივ შეასრულა ბრძანება ქალაქის მოურავისა. შემდგე მიუხერხდა თავ-მჯდომარეს და ხმა-მალა უთხრა:

„ბ-ნ ასისტენტს სთხოვე, რომ ევრე ჩაიციბით არ უყუროს ყუთებს, როდესაც კენქსა ჰყარან; სთხოვე, ისევე მოიქცეს, როგორც გმორე მი-სიტენენ—მურადოვი იქცევა“ თავ-მჯდომარემ აღასრულა თხოვნა ქალა-ქის მოურავისა.

კენქი ნაწულადღეს მესხეთ საათ-ზე დასთვალეს. ჰქვდა:

თეთრი შავი	— 184	— 202
გიორგი კვიციანიძეს	— 81	— 305
(ეს ორნი 16 და 17 იანვარს კრებამ ღღეს უმჯობესობით აირიბა).		
სიმონ ხეჩინოცა	— 229	— 158
ელთზარ ქაჯაიას	— 217	— 168
ალექსი ღღისაძეს	— 157	— 228
ბესარიონ ჩაიბაიას	— 156	— 229
პაველ გვარამიას	— 165	— 222
სოლომონ კვიციანს	— 144	— 241
სოლომონ ხახუაშვილს	— 181	— 204
სიმონ ჩარკვიანს	— 75	— 309

ამთავად არჩეულ იქმნენ მხოლოდ ორნი, ბ-ნი: ხეჩინოვი და ქაჯაია. თითქო არ უნდა, ისინი, ვისაც წინად კითხი კენქი შავზედ მეტი მხოლოდ ნ—ნახდათ, რაც შეიძლებოდა, ცდი-ლობდნენ გაეშვენიანთ ახალი კან-დიდატები.

10 თებერვალი

ამბოგენ, ორშაბათი ნავსი ღღეაო, მაგრამ ნავსაბა მხოლოდ ერთის კა-ციანთეს გამოჩინა. კენქი უყარეს სმსს და ორი არჩეულ იქმნა. ამ ღღე-სთვის ხალხი როგორღაც გაუგულ-ებრად ცრებას. სულ 262 ხმამ კენქი აღარ შესდგა. რაღდაც ხალხს ცოტა იყო და კენქსაც მხოლოდ სმსს უყარდნენ, ამიტომ საჭმე აღრე —12/2 საათზე გაათავეს.

თეთ. შავ.

პავ. ლორთქიფანიძეს ჰქვდა	117	— 145
ივანე ჯიანის	— 161	— 110
ონისიმე სვიანიძეს	— 143	— 119

ამ სხით დამთავრდა მესამე როგის ხმოსანთა არჩევნები. ხმოსნებად არ-ჩეულ იქმნენ: 1) მოსე ათანასეს ჰქვდა, ნავიცი ევქილი, 2) ივანე იოსების ძე კახიჩივი, — მსახურებს საუბრითიო ნიღობის საზოგადოება-ში, 3) დავით ნიკოლოზის ძე პბლე-შვილშვილი, ნოტარიუსი, 4) აღნე-სანდრე ბუტყაძე, ევქარი, 5) დავით ბესარიონის ძე მჭიაშვილი, სამსახურს გარეშე მყოფი მოხელე, 6) ისიდორ-ვი გიორგის ძე გაბაევი, ნოტარიუ-სი, 7) იკიპ სიმონის ძე ბეგოვი, 2 გილდის ევქარი, 8) ივანე პატარა

ძე ჯიანია, ნავიცი ევქილი, დირექ-ტორი სათავად-აზნაურო სადაგლო-მამული ნანქისა, 9) ივანე ხალდის ძე ბარბიძე, — სამსახურში არსად იმყოფება, საკუთარი სახლი აქვს, 10) სიმონ ივანის ძე ხეჩინოვი, მკურ-ნალი, 11) ელთზარ ოტარის ძე ქა-ჯაია, სათავად-აზნაურო სადაგლო-მამული ნანქის საქის მწარმოებლის თანამშემე, 12) ზაქარია ივანეს ძე ოპანეშვიცი, 2 გილდის ევქარი, 13) რომანოზ ქაიხოსროს ძე მახარაძე, 2 გილდის ევქარი, 14) მელიტონ ვისილის ძე ქალბაქიანი, შტატს გარ-რეშე მოხელე მსახურთა სამმართველო-სი, 15) ონისიმე ბიჭის ძე სვიანი-ძე, ბუნგალტერი სათავად-აზნაურო სადაგლო-მამული ნანქისა, 16) დავით ბესარიონის ძე ხელთუფლიშვი-ლი, ნავიცი ევქილი.

ამბოგენ, საჩივარი უნდა დაიწყონ ამ არჩევნების უკანონოებაზე. არხა დამზადებულა აქეთ თურმე, მაგ-რამ მხოლოდ ვიდის დასასრულს ე. ი. მემვიდელ ღღეს წარადგენენ, სა-დაც ჯერ არს. ამას იმითომ აპირო-ბენ, რომ ერთბაშად გაუტრუნ იმე-დები არჩეულენს, რომელიც ამ მე-შვიდელ ღღეს უნდა სთქვან, ეგ არის, გვეშველა—ახლა-კი ჩენნი ამოჩვენა კანონიერიაო.

ი. ხა—ძე

ღეპემა

13 თებერვალი

ბარლანი. ბევრს ქალაქში, განსა-კუთრებით ბერლინსა, დანკოვსა, ბარუნ შევიტა და კენიხსტერში აუა-რენელი მუშა ხალხი სამუშაოს უოქნ-ლობის გამო დამშუღელ—შარშან-დელზე გაიცილებით მეტი. ბარუნ-შევიტში დილის ყრლობის დაღეს შემდგე პოლიციის წინააღმდეგ ბე-ვი რამ ჩაიდინეს.

ბერლინში ანარხისტები დააბატო-რეს და სამართალი უნდა მისცენ, როგორც სახელმწიფოს მოღალა-ტენი.

კონსტანტინოპოლი. გუშინ სა-ლაშოს, როდესაც ბოლოგარის აფენ-ტი ვულკოვიჩი კლუპში მიდიოდა, ვილც უცნობა დანთ დასჭრა გვერდს და დაიშალა. ქრილობა დი-ლია, მაგრამ ნაშთი-კი არ არის. მი-ჯნუნი ამ ამბისა არ იციან. ჰგონიათ, რომ ბოროტ-განმზრბაველს ეს საქ-მე შურის-ძიების გამო უნდა ჩაედო-ნოს.

პარიში. პრეზიდენტმა კარნომ ღღეს მიიწვია საგრო განათლების მი-ნისტრად ნამყოფი ბურჯა, წევრი რა-დიკალთა დასისა, კაბინეტის შესა-დგენად.

14 თებერვალი

მბრეზუნი. საზოგადო სამუშაო-თა გასაძვირებლად განსაკუთრე-ბულმა ბუბამ დადასლო 10 მილიონის სესხიდან: ნიენი-გოროდში მდ. ვოლგად და ოკას ნაპირის შე-საკეთებლად და ქალაქის საბაზრო ადგილის მოსაწყობად 500,000 მან., ნავთობადგურის გასამართად სამარში 150,000 მან., მასალის დასამზადებლად 7 საგუბერნიო ქალაქის მოსაკორ-წყლავად 330,000 მან. საეტლო გზის გასაკეთებლად ტომბოსკსა და სამაროვსკის შუა 183,000 მან., ხერე-შინის გზის გასაკეთებლად ნოვო-როსისკსა და სუბუსს შუა—200,000 მან.

„Петербургскія Вѣдомости“-ს გაუგონია, სახელმწიფო სამკობ და-ამტკიცა მოხსენება, რომლის ძალითაც არა-ქრისტიან მხონანთა რიცხვი ხმონანთა სავრო რიცხვის 1/5-ზე მეტი არ უნდა იყოს; სადაც ეს მოუხერხებელი იქნება, იქ მინისტრს უნდა დაეყოხნენ ხოლმე.

იმვე გაუგონია, სავაჭრო ხელშეკრულობათა დიდება დასავლეთ ევროპის სახელმწიფოებთან დროებით ვადაიღო, ვიდრე სატომონო საქმეები შუა ევროპისა გამოირკვეოდეს, ხოლო აღმოსავლეთის სახელმწიფოებთან დასავლეთ სავაჭრო ხელშეკრულობათა შემუშავების მალე დაამთავრებენ.

ბერლინი. დღეს საღამოს ბრანდენბურგის პარკის კარებთან 200—300-მდე უსაქმო მუშა კაცი შეიკრიბა და დემონსტრაციის მოხდენა სწადლდა; მუშები ერთმანეთსევე წაეხრებნენ და შემდეგ პოლიციამ გაფანტა.

ლონდონი. გამოძიებულ კომისიის ანგარიშში, რომელიც შენებნა ვითარების ინგლისის ჯარისა, მოხსენებულა, რომ ქვეითა ჯარი კულის მდგომარეობაშია. მიუღეს შეერთებულს სამეფოში ერთი ბატალიონიც არ არის, რომ კანონიერად სრული იყოს და მხოლოდ 20—30% თუ ვერაგა საბადლოდ ინდოეთიდან ვადის გასვლის გამო დაბრუნებულ ჯარის კაცთა. ანგარიშში ნარჩევია, რომ 5 ახალი ბატალიონი შეადგინონ ინგლისის სასამხედრო, მოკლემართი ჯამაგირი და სხვა უპირატესობა მიენიჭეთ, რომ უფრო სახალისო სასამხედრო გარდაიქცეს საზღვარი სასამხედრო.

პარიზი. ზოგიერთი გაზეთი ამბობს, რადან ბურჟუაზი დახმარება ვერ აღიქმევინა ფრეისინესა და რიბოსა, ამიტომ უარს განაცხადეს კაბინეტის შედგენაზე, ზოგნი კიდევ სხვას ამბობენ და ზოგნიც იმას, რომ ვადაპირის პასუსი ფრეისინე და რიბო ზვალ დილით ეტყვიანო.

სოფია. კონსტანტინოპოლიდან ამბავი მოვიდა, ვულკოვისი კროლობა დიდა და ოპერაცია დასკორდებო.

როსტოვი (დონისა). დღეს აქ გამართა ვოლგა-კამის საკომერციო ბანკის განყოფილება. ეს განყოფილება 17 თებერვლიდან დაიწყებს ყველა საბანკო მოქმედებას.

15 თებერვალი

პეტერბურგი. „Русская Жизнь“-ს გაუგონია, თებერვლის 20 რიცხვე-ში გენერალი ანენკოვი დამშუღლს გაუგონებში წაა სამუშაოთა დასათვლიერებლად. მოიგლის ნიენი-გოროდსა, ყაზანსა, სამარასა, სარატოვსა და შემდეგ ვაგნაზავრება კავკასიაში.

„С.-Петерб. Вѣд.“-ს გაუგონია, ვარაუწყებულებებისებრ სახელმწიფო სამკობს, როცა შემოღებულ იქნება ახალი საქალაქო დებულება, ნახევარი წებრნი გამეობის ყოველს ორს წელიწადში ერთხელ უნდა ახლად აირჩიონ ხოლმე, ხოლო შეიძლება ძველ წებრთა არჩევაცო.

იგივე გაზეთი იუწყება გაგონილს ამბავს, სახელმწიფო ქონებათა სამინისტრო ვახუხულოდგინ აპირობს საზოგადო სამუშაოების დაწყებას—წყლის არხების გაყვანას ბევრს ვაე ვადილასათ.

კონსტანტინოპოლი. ბოლგარის საბოლოომბტო ანენტი ვულკოვიჩი გარდაიცვალა.

ბერლინი. გუშინ, საღამოს 6 საათის დროს, ფრანკფურტისა და კენი-ნორის უბნებში კიდევ უწყობება მოახდინეს; შეიკარა რამდენიმე ასე კაცი, დავით საყაზობებსა და სიკრი-დუქნებს, შუშები დაამტკიცია და აიკლო. პოლიცია და მემარბონი შეიკრიბნენ. პოლიციელები სიბტყეზე სკმდნენ ხმალსა. 10 საათზე პოლიციამ ვაგანტა ხალხი და წესიერება ალაღინა. შუალამემდეგ სხვა ნახევარი ათარა მომხდარა-არა; ცხარის ამხარე-ზე იმპერატორი ვილჰელმი ეტლით წაბრანდა მინერენგენის მემკვიდრე პრინციის სასახლეში.

პარიზი. საღამოს 11 საათზე ლუბე ვილისის სასახლეში მივიდა და მოახსენა თავის მიერ ვანაკიუმე საქმის შესახებ. ლუბემ დახმარება აღა-თქმევინა: ფრეისინეს, რიბოს, რუ-ვიეს, ბურჟუას და როშს. სხვა პორტ-ფელოების საქმეც დღესვე დამთავრდება. სამინისტრო დეკლარაცია წყითხულ იქნება პალატებში ორშაბათს.

„Figaro“-ში დაბეჭდილია წერილი ლაბრეიელისა, რომელიც ამტკიცებს, რომ პოლიციამ თავი მოიკლა ტეხასში. წარსულის წლის ოქტომბრიდან, მის შემდეგ, რაც გენერალი სილვესტროვი მოკლა, პოლიციელები იყო: ვენუსა, სიცილიასა, მალტასა, გიბრალტარსა, ლონდონსა და ნიუიორკში; ბოლოს იქიდან ოტრო გაუზერის სახელით ვაგნაზავრა ტეხასში და სამუშაოც იზიგინა რაღაც სამეურნეო საქმეში.

კონსტანტინოპოლიდან ამბავი მოვიდა, ვულკოვისის დამპყრელად რუსეთის სოჯის საელჩოს კავსად ნამყოფი პორტფერი ივანოვი დასახტეღეს მაგარა საბუთი-კი არა აქეთ-რა ხელში.

ბერლინი. ჯერ-ჯერობით ასამდე კაცია დაპატიმრებული და მთა შორის რამდენიმე მეთაურიც საყაზობებისა და პურის დუქნების აკლებს საქმისა. დღეს ქუჩებში უფრო მშვიდობიანობაა; პოლიციის მოხელენიც ბოლომდე აღიან დაპირიენი; მემარბონეთა წინამძღვარი ურჩევენ ხალხს, ნულარ მოახდენთ ძალაობასო. სიცილი-დემოკრატმა ქალაქის ხმონებნა წინადადება მისცეს სავანგრო კრება ვაგნათოთა ქალაქის ხმონანთა და მოვილაპარაკეთ იმის თაობაზე, რომ დაუყოვნებლივ პროექტ შეადგინოთ საქალაქო სამუშაოთა და საქმე ვაგუნჩინოთ ხალხსო.

16 თებერვალი

პეტერბურგი. „Русск. Жизнь“-ს გაუგონია, რომ ფინლიანდის რუსეთთან დამოკიდითი შებრთების საქმე უწყვე დამთავრებულია.

პარიზი. სამინისტრო სრულიად შედგენილ იქნა. ლუბე დაინიშნა მინისტროთა სამკობ პრეზიდენტად და შინაგან საქმეთა მინისტრად, რიკარდო—ოუსტრიის მინისტრად, ვიუტარ—საზოგადო საქმეთა მინისტრად და კვენიაკი—ზღვითა მინისტრად. ხოლო ფრეისინესა, რიბოსა, როშსა, დეველოსა, რუვიესა და ბურჟუას უწინდელივ პორტუელები შებრათ.

ბერლინი. გუშინ ქალაქის სხვადასხვა ნაწილში შუალამემდეგ პოლიციის რამდენიმე შეტაკება მოუხდა მემარბონე ხალხთან; მოაპიტკმა დიდი შეტაკება მოუხდა პოლიციის შარლოტენბურგის მისულს ხალხთან; ასეთივე ამბავი მოხდა ოტმუნ-ტლის უბანში, რადან მხა ვანასა, ბერლინთან ხალხი იყრის თვის და არეულობა უნდა მოახდინონო, ვა-კრეგულეზა მოხდენილი, რომ თან-დარბითა დარაჯი ვადაიოვირან და აქეთ-იქით დავგანონ. პოლიციამ უჩრია მაღაზიების პატრონებს, ადრე-ვე დატკეტო დუქნებში.

17 თებერვალი

პეტერბურგი. ფინანსთა სამინისტროს რეინს საქმეთა დეპარტამენტის დირექტორი ვიტტე და-ნიშნულ იქნა ვაგმედ ზუთა სამინისტროსი.

„Гражданин“ იუწყება, ფინანსთა სამინისტრომ ქალაქი ვარულ-გინა სახელმწიფო სამკობს, რათა ვანწყისორღეს სახელმებთა ვაგრობა და წინააღმდეგობა ვაეწიოს ლოთობასა.

სარაჰული. საუფლისწულო მამულების უწყებამ 19 უსასყიდლო სასიდილო ვაგრობა სარაჰულისა, ლა-ლუვეისა, ურეჟუსკისა, იარანისა და ელასტისა მარბრში.

პეტერბურგის ბირჟა, 14 თებერ.

მუდგენი	მუდგენი	მუდგენი	მუდგენი
ლუ	მუდგენი	მუდგენი	მუდგენი
მან. ვ. მან. კ. მან. წ.	8, 88	8, 88	—
ხე-მანათიანი ოქრო	161 3/4	162 1/4	—
ტანკონის ვაგრობა	—	—	—
ქაბოთანი ვერცხლის	—	—	—
5% ვერცხლის შინა-განის სესხის მომგები	—	—	—
მოკლი	—	—	237 1/2
შეიარაღ.	—	—	226 1/2
შეიარაღ.	—	—	—
სახელმწიფო ავად-ზავაგრობის ბანკის მომგები	—	—	—
ფურცელი	198 1/4	—	200 1/4
გირანბანის ფურცელი	—	—	—
ტელიისის ბანკის	102 1/4	—	—
6%	99 1/4	—	—
5%	—	—	—
ქეოთისის ბანკის 6%	102 1/4	—	—
5% ობლიგაცი. ტელიისის ქალაქის საკრედიტო საზოგადოების	99, 12	—	—

პეტერბურგის ბირჟის უწყება
10-ს თებერვალს
გირანბანის ფურცელი:

ტელიისის თავად-მთავარი	მთავარი	გამყოფი	გაიყი-
ანხურთა ბანკისა:	ლო.	დელი.	და.
6%	103 1/4	—	—
5%	99 3/4	—	89 1/2
ქეოთისის:	—	—	—
6%	102 1/4	102 1/4	—
5%	99 3/4	—	99 1/2
ტელიისის საკრედიტო საზოგადოების:	—	—	—
5%	97 1/4	98 1/4	—

განცხადებანი

უმაღლესად ვიხუე პარტეკემულის საზოგადოებას, კანსიკად და საცდელად მინეც იხიოის ჩემი

გახსური ღვინო,

რომელიც ახლად გამართულს საწყობშია, ვარანკოვის წყლის პირის (ნა-ბურჟენი) ქუჩაზე, საკუთარს სახლში. ჩემი ღვინოები ტელიისის სარდაფების ღვინოებზე უკეთესია და იგივე ვიხუეოთა შეადაროთ ჩემი ღვინო ბო-თლი 15 კ. სხვის ღვინოს ბოთ. 25 კ. და ვგროვე ჩემი სხვა ფასიანი ღვინოებიც 60 კ.ეე ბოთლი შეიძ-ლებს სხვებისზე უფრო იფად იყი-დოთ.

ფარნაზ ისარლოვი

ქ. ოზურგეთში

მაშა გიორგის ასული მამოძი, რომელსაც ტფილისის სა-ხალისო ვაგნოვანსა თაკის ხელოვნის რევიანდ ცოლის შესახებ ატესტატი აქვს, მსურველთა ასწავლის კრა-ყერვასა და ყო-ველსავე ხელობას, რაც-კი ქელს ტრანსამოსის შეგერვას შეეხება. შეგირდებს იღებს სამის თეთის ძალით იმ პირობით, რომ ზემო-თქმული ხელობა ამ ხნის განმავლობაში სრულიად დასწავლოს. სა-სყიდლად სამისავე თვისათვის მხოლოდ 100ს მანეთს სჯერდება. ამასთანავე შესაძლოა ქელის ტრანსამოსის შესაგერვად მსვე მიპმართონ. ყოველსავე შეევეთს ზომიერ ფასად და დროზე ასრუ-ლებას. (6—6)

გეომა ექიმი

პროფ. პაპუნი

ამჟმის ელექტრონთა: ფარადსებურ და გალვანსებურ ხელისა და ეფვის სიდაბლეს, ნეერესის სნეულებას, ნეერესის ქარსა და კონტრაბტურას (განჯას ნსკუს); ამჟმის ზგროვე სიდაბლესავე კრულ, ბრმად და მქნჯად საყარადსადა.

ამს ვარდა, სქანდამს დედათა სნეულებას და სიფილისს, ავადყოფნის მიაღებს ყოველ დღე; დილის ცხრა საათიდან 12 საათამდე და საღამოთა 7—8 მდე.

აღრესი: მიხეილისა და ელისსაბედის ქუჩების შესახებში, № 9, სახელი პაპუნი.

ი. კლოიზი და კახ.

ბარემუქის ჭის მოსამეხებელი სახლი მთავრებოძი, კორნიკას (სადრანკეთი)

ვისაც მსურს ალოიზის ფირმის აბრემუქის ჭის თესლის შექნა, უმორიერესად ვიხუეოთ, მიმართონ კაცისის საპროფესორ საზოგადოებას და აბრემუქის მიის საღამოს ტფილისში.

ბეგის მსყიდველთ მიმართონ წებრის სამეურნეო საზოგადოების, № 39-ს სულანბეგის, ტფილისში, კუკია, ნიკოლოზის ქუჩაზე, მს 39-ს აბრემუქის ჭის თესლი მან ალოიზისა ყუთებში არის, თითოში 1, 3, 5 და 10 მისხალი. ერთი მისხალი ღირს სამი აბაზი.

ამ აბრემუქის თესლის მიცემის თაბედება ის ვარეობება, რომ 1890 წელს მისი პატრონი დაჯილოდებულ იქნა საპატო დოპლომით და დღეს კიდევ ითვლება ოციკალიურად თურქესტანისათვის ამ თესლის მხოლო-ობით მიმეიდველად

ა. ლოიზი (16—10)

SPRIVODNYYE POSTAVSHIKI

A. PALLE & Co

НОВОСТИ! ПРИДВОРНЫЕ ДУХИ ПРИДВОРНОЕ МЫЛО ПРИДВОРНАЯ ПУДРА

ЦВЕТНОЕ ГЛИЦЕРИНОВОЕ МЫЛО.

НОВОСТИ! ДУХИ БЪЛЫЙ ИРИСЬ ПЕРСИДСКАЯ СИРЕНЬ ЛАНДЫШЪ.

21 ВЫСШИХ НАГРАДЪ

ЯИЧНОЕ МЫЛО, ИЗОБРѢТЕННОЕ НАМИ ВЪ 1846 Г.

ЗОЛОТАЯ МЕДАЛЬ ПАРИЖЪ 1889 Г.

21 ВЫСШИХ НАГРАДЪ

МЫЛО КАЗАНЬСКАЯ РОЗА.

ЗОЛОТАЯ МЕДАЛЬ ПАРИЖЪ 1889 Г.

О-ДЕ-КОЛОНАЙ ДИСТАИЛОВАНЫЙ НА ЦВѢТЪХЪ ВСЕВОЗМОЖИ. ЗАПАХОВЪ.

СПЕЦИАЛЬНО ИЗГОТОВЛЕННОЕ ДѢТСКОЕ МЫЛО СЪ ГЛИЦЕРИНОМЪ

БАРХАТНАЯ ПУДРА ХОРОШО ПРИСТАЮЩАЯ НЕЗАМѢТНО НА ЛИЦЪ.

A. PALLE & Co

ПРОИЗВЕДЕНИЯ НАШИ ПРОДАЮТСЯ ВО ВСѢХЪ ПАРФЮМЕРНЫХЪ И АПТЕКАРСКИХЪ МАГАЗИНАХЪ РОССІЙС. ИМПЕРІИ.